

Riskikooste palveluverkkosupistusten ja toiminnan muutosten vaikutuksista

Aluehallitus 14.04.2025 § 74

ÖVPH/588/00.01.03.01/2025

Valmistelija Mari Plukka
Heidi Kotanen
Lena Nystrand
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Riskikoosteessa on koottu vuosien 2023-2025 aikana tehtyjen tulevaisuuden suunnittelu- ja sopeuttamisohjelman mukaisia palveluverkkomuutoksia ja toiminnan muutoksia koskevat riskit. Lisäksi yhtenä raportointikulmana nostetaan esiin useiden päällekkäisten muutosten osalta havaitut kumulatiiviset riskikertymät, joilla on ollut ajoittain vaikutusta palveluiden ruuhkautumiseen.

Ennen palveluverkkomuutosten käsittelyä on päätöksenteon tueksi tehty ennakkovaikutusten arviointeja ja osassa muutoksissa on tehty sen lisäksi laajempi riskikartoitus. Kerätyn materiaalin pohjalta voidaan todeta, että ennakkovaikutusten arvioinneissa on löydetty keskeiset riskienhallinnan keinot, eikä suuria odottamattomia riskejä ole esiintynyt. Toisaalta osa muutoksista etenee hitaammin ja toiset nopeammin, jolloin on hankala ennakoiden nähdä mitkä asiat ovat yhtä aikaa vaikuttamassa kuhunkin palveluprosessiin.

Kerätyn aineiston pohjalta riskejä on tunnistettu erityisesti iäkkäiden palveluketjuun, jonne myös muutoksia on tehty paljon. Asiakasvirran ohjaus kevyempiin palveluihin on osin hidasta ja se saattaa aiheuttaa ruuhkien syntymistä. Seurantatietojen perusteella voidaan todeta, että toiminnan muutos ei näy kasvaneina jonotusaikoina eri palveluissa. Yleislääketieteen paikkavähennykset (-49 paikkaa) 1/2024 -1/2025 välisenä aikana eivät ole vaikuttaneet osastojen ylipaikoilla oleviin potilaisiin. Samalla tarkasteluvälillä on tehostetun palveluasumisen jonottajat osastoilla vähentyneet tasaisesti. Ympäri vuorokautiseen palveluasumiseen jonottajat ovat vastaavalla ajanjaksolla vähentyneet lähtötilanteesta, joskin vaihtelua vuoden aikana on ollut viikkojen välillä. Keskimääräinen jonotusaika alueella on 1,8 kuukautta tällä hetkellä. Vuoden 2024 keskimääräiset jonotusajat ympärivuorokautiseen palveluasumiseen olivat 2,9 kk (1-6/2024) ja 2,6 kk (6-12/2024).

Osana aineiston keräystä ja analysointia on myös käyty keskustelua keskijohdon kanssa. Esiin on nostettu tilannekuvan jakamisen tärkeä merkitys ja ymmärrys siitä, että palveluprosessien tarkastelua on tehtävä laajemmassa kokonaisuudessa ja keskijohdolla on oltava tilannekuva laajemmin kuin oman johtamansa toiminnan osalta. Ennaltaehkäisevän terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen työtä on jatkettava entistä tehokkaammin, jotta Pohjanmaan alueen väestön palvelut voidaan toteuttaa laadukkaasti.

Toimivan riskienhallinnan edellytys on säännölliset riskiarvioinnit käytettävissä olevien tietojen pohjalta ja tunnistettujen priorisoitujen riskien osalta riskienhallinnan toimenpiteiden suunnittelu, vastuutus ja toteutus.

Myös sopeuttamistoimenpiteiden taloudelliset vaikutukset on arvioitu 28.2.2025. Suurimpia haasteita aiheuttavat henkilöstökulut, säästöt eivät hallintoa lukuun ottamatta toteudu niin suurina kuin on suunniteltu, vaikka osa toimenpiteistä tehdään vasta keväällä, jolloin säästöjen vaikutus näkyy vasta myöhemmin. Sama koskee niitä yksiköitä, joiden on suunniteltu sulkeutuvan kevään aikana, eli vaikutukset näkyvät vasta tulevien vuosineljännesten aikana. Myös vuokrista saatavat säästöt ovat suunniteltua pienemmät. Arvion perusteena on käytetty toteutuneita toimenpiteitä, jotka näkyvät positiivisina (vihreinä) vasta sitten, kun ne on toteutettu ja näkyvät talouden seurannassa. Arvio ei siis tarkoita sitä, että säästö ei toteudu, se ei vain vielä näy. Seuranta ja arviointi tehdään kuukausittain.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdotaa, että aluehallitus merkitsee riskikoosteen tiedoksi.

Päätös:

Hyvinvointialuehallitus merkitsi riskikoosteen tiedoksi ja päätti että kooste viedään aluevaltuustolle tiedoksi.

Viranhaltijat valtuutettiin tekemään tarvittavat tekniset korjaukset riskikoosteen ruotsinkieliseen versioon.

Pöytäkirjaan merkittiin, että laatujohtaja Mari Plukka osallistui asian käsittelyyn.

Jakelu